महालेखापरीक्षकको
वार्षिक प्रतिवेदन
२०७९

साईपाल गाउँपालिका

बझाङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

साईपाल गाउँपालिका

बझाङ

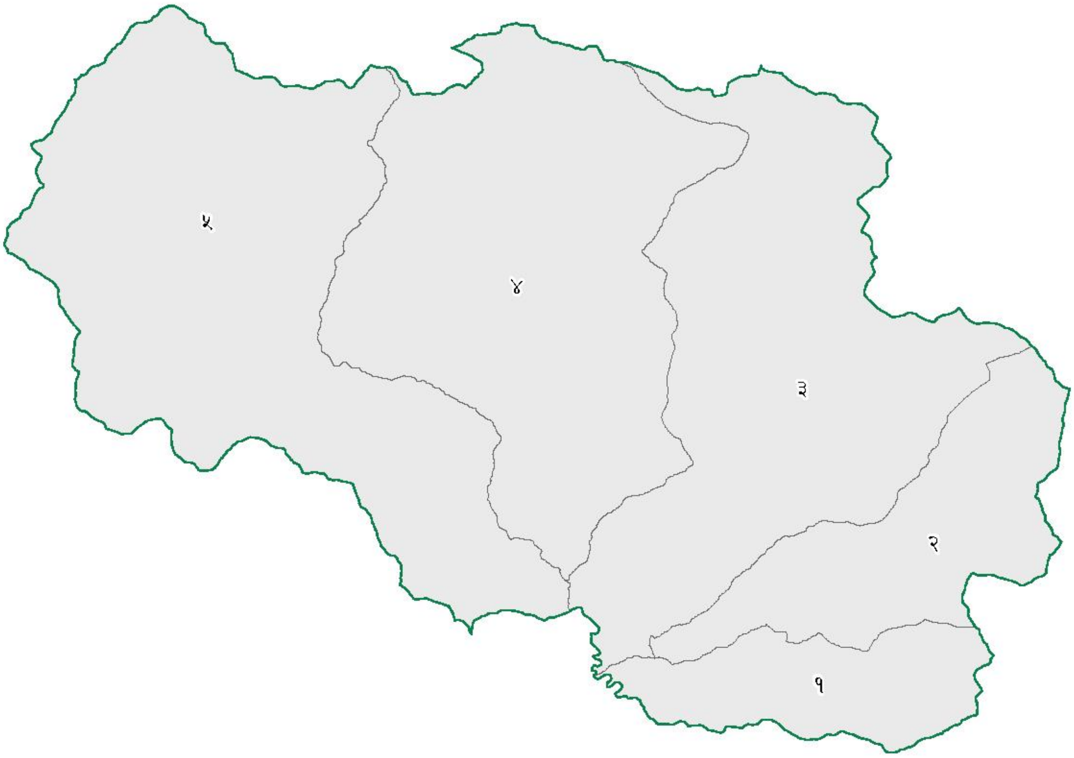

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

महालेखापरीक्षकको

वार्षिक प्रतिवेदन

२०७९

साईपाल गाउँपालिका

बझाङ

महालेखापरीक्षकको कार्यालय

काठमाडौं, नेपाल

दूरदृष्टि (VISION)

जवाफदेहिता, पारदर्शिता र निष्ठा प्रवर्द्धन गर्ने विश्वसनीय संस्था

(Be Credible Institution in Promoting Accountability, Transparency and Integrity)

गन्तव्य (MISSION)

राष्ट्रलाई स्वतन्त्र एवं गुणस्तरीय लेखापरीक्षण सेवा प्रदान गर्ने

(Provide independent and Quality Audit Service to Nation)

मूल्य मान्यता (Core Values)

निष्ठा	*(Integrity)*
स्वतन्त्रता	*(Independence)*
व्यावसायिकता	*(Professionalism)*
पारदर्शिता	*(Transparency)*
जवाफदेहिता	*(Accountability)*

महालेखापरीक्षकको भनाइ

नेपालको संविधानको धारा २४१ मा संघ, प्रदेश र स्थानीय तहका सबै सरकारी कार्यालयको लेखा कानून बमोजिम नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता, प्रभावकारिता र औचित्य समेतको विचार गरी महालेखापरीक्षकबाट लेखापरीक्षण हुने व्यवस्था छ । लेखापरीक्षण ऐन, २०७५ को दफा २०(२) मा महालेखापरीक्षकले प्रत्येक स्थानीय तहको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी अलग अलग प्रतिवेदन जारी गर्न सक्ने व्यवस्था छ । सोही व्यवस्थाबमोजिम स्थानीय तहको २०७८/७९ को आर्थिक कारोबारको लेखापरीक्षण सम्पन्न गरी यो प्रतिवेदन जारी गरिएको छ।

स्थानीय तहको लेखापरीक्षण नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन, नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मान, वित्तीय लेखापरीक्षण मार्गदर्शन, स्थानीय तह लेखापरीक्षण निर्देशिका, महालेखापरीक्षकको वार्षिक लेखापरीक्षण योजना र स्थानीय तहसँग सम्बन्धित ऐन, नियमको आधारमा सम्पन्न गरिएको छ । लेखापरीक्षणको उद्देश्यमा वित्तीय विवरणको शुद्धता, प्रचलित कानुनको पालना, बजेट तथा योजना तर्जुमा एवं कार्यक्रम कार्यान्वयन, खरिद व्यवस्थापन, सार्वजनिक सम्पत्तिको संरक्षण र उपयोग, जिम्मेवारी, जवाफदेहिता एवं पारदर्शिता र सेवा प्रवाहको अवस्था मूल्याङ्कन गर्नु साथै स्रोत साधनको प्राप्ति र परिचालन सम्बन्धमा नियमितता, मितव्ययिता, कार्यदक्षता र प्रभावकारिता भए नभएको विश्लेषण गरी वित्तीय व्यवस्थापनमा सुधारका लागि सुझाव प्रदान गरी सुशासन प्रवर्द्धनमा टेवा पुर्‍याउनु रहेको छ । आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को लेखापरीक्षण सम्पन्न भएपश्चात जारी गरिएको प्रारम्भिक प्रतिवेदन उपर प्राप्त प्रतिक्रियाका विषयहरू मिलान गरी कायम रहेका व्यहोरा समावेश गरेर राय सहितको अन्तिम प्रतिवेदन पठाइएको छ ।

यस वर्षको लेखापरीक्षणबाट देखिएका व्यहोराहरु मूलतः आवश्यक कानुनहरु तर्जुमा नगरेको, तर्जुमा भएका कानुनहरु राजपत्रमा प्रकाशन नगरेको, आन्तरिक आय र राजस्व बाँडफाँटको प्रक्षेपण यथार्थपरक नरहेको, आन्तरिक आय न्यून रहेको, बक्यौता असुलीमा प्रभावकारिता नआएको, बजेट अनुशासन कमजोर रहेको, खर्च पश्चात बजेट तथा कार्यक्रम संशोधन गरेको, वर्षान्तमा बढी खर्च गरेको, खरिद कानुन विपरीत सोझै खरिद गरेको, प्रशासनिक खर्च बढ्दै गएको बाँकी अनुदान बर्षान्तमा फिर्ता नगरेको, अनुत्पादक तथा वितरणमुखी खर्च गरेको लगायतका छन् । त्यसैगरी विकास निर्माणतर्फ योजना प्राथमिकीकरण नगरेको, टुक्रे आयोजनाको छनौट गरी खर्च गरेको, विस्तृत आयोजना प्रतिवेदन तयारीमा परामर्शदातामाथि निर्भर रहेको, जटिल प्रकृतिका कार्यहरू समेत उपभोक्ता समितिबाट गराएको, जनसहभागिता नजुटेको जस्ता समस्या रहेका छन् ।

स्थानीय तहको आन्तरिक व्यवस्थापनतर्फ दरबन्दी अनुसार पदपूर्ति नभएको, दरबन्दी वेगरका कर्मचारी नियुक्ति गरेको, उपभोक्ता समितिको कार्यमा सेवा प्रवाह सहज र व्यवस्थित नभएको, सार्वजनिक सम्पत्ति व्यवस्थापन प्रणालीमा जिन्सी एंव सम्पत्ति अभिलेख नराखेको, सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा सेवा प्रवाहको अभिलेख नराखेको, बैङ्क हिसाब नभिडेको, लेखाङ्कन तथा समग्र प्रतिवेदन

प्रणाली र आन्तरिक नियन्त्रण कमजोर रहेको पाइएको छ। स्थानीय तहमा महालेखापरीक्षकको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन उपर छलफल र बेरुजू फर्स्यौट सम्बन्धी स्पष्ट कार्यविधि तर्जुमा भएको देखिएन । लेखापरीक्षणबाट औंल्याएका व्यहोराहरू आवश्यक कारवाही गरी वित्तीय अनुशासन कायम गर्नुपर्दछ।

समय र जनशक्तिको सीमितताको बाबजुद यथासम्भव स्थानीय तहको कार्यस्थलमा नै उपस्थित भई लेखापरीक्षण गरिएको र लेखापरीक्षणको क्रममा लेखापरीक्षण टोलीले स्थानीय तहका प्रमुख सहितका पदाधिकारीहरूसँग छलफल समेत गरिएको छ। लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएका व्यहोराको कार्यान्वयनबाट स्थानीय तहको वित्तीय व्यवस्थापन, विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा सुधार हुने अपेक्षा गरेको छु । स्थानीय तहको लेखापरीक्षणमा सहयोग पुर्‍याउने स्थानीय तहका सबै पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरू र लेखापरीक्षण कार्यमा संलग्न यस कार्यालयका कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादनको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै विशेष धन्यवाद दिन चाहन्छु।

(टंकमणि शर्मा दंगाल)

२०७९ चैत्र

महालेखापरीक्षक

महालेखापरीक्षकको कार्यालय
Office of the Auditor General
अनामनगर, काठमाडौं, नेपाल
Anamnagar, Kathmandu, Nepal
प्रादेशिक लेखापरीक्षण महानिर्देशनालय, सुदूरपश्चिम प्रदेश

पत्र संख्याः २०७९।८०
च.नं. ५५५
मितिः २०७९।१२।२९

विषयः लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ।

श्री अध्यक्षज्यू,
साईपाल गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय,
बझाङ ।

कैफियत सहितको राय

हामीले साईपाल गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरण तथा लेखा टिप्पणीहरूको लेखापरीक्षण गरेका छौं ।

हाम्रो रायमा, यस प्रतिवेदनको कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार खण्डमा उल्लेख भएका विषयले पार्ने असर बाहेक, पेस भएको २०७९ आषाढ ३२ मा समाप्त भएको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को वित्तीय विवरण र त्यससँग सम्बन्धित अन्य विवरणले स्थानीय तहसँग सम्बन्धित प्रचलित कानुन बमोजिम सारभूतरूपमा सही तथा यथार्थ अवस्था चित्रण गर्दछ।

कैफियत सहितको राय व्यक्त गर्ने आधार

१. गाउँपालिकाले महालेखापरीक्षकबाट स्वीकृत नेपाल सार्वजनिक क्षेत्र लेखामानको ढाँचा पूर्ण रुपमा प्रयोग गरी वित्तीय विवरण तयार गरेको छैन ।
२. लेखापरीक्षणबाट रू.१ करोड ६३ लाख १७ हजार बेरुजू देखिएको छ। सो सम्वन्धमा प्रतिक्रिया उपलब्ध नभई बाँकी बेरुजू असुल गर्नुपर्ने रू. ८ लाख १२ हजार, प्रमाण कागजात पेस गर्नुपर्ने रू. ५५ लाख ४७ हजार, नियमित गर्नुपर्ने रु ८७ लाख ३६ हजार र पेश्की रू. १२ लाख २३ हजार रहेको छ ।पालिकाको गतवर्ष सम्म रु ६ करोड ७७ लाख ३९ हजार बेरुजू बाँकी रहेकोमा सम्परीक्षणबाट फर्स्यौट एवं यो वर्ष कायम भएको बेरुजू समेत हालसम्मको अद्यावधिक बेरुजू रु ८ करोड ६ लाख १३ हजार रहेको छ । गाउँपालिकाको **बेरुजू वर्गीकरण र अद्यावधिक बेरुजू स्थितिको व्यहोरा यसैसाथ संलग्न छ ।**
३. गाउँपालिकाको लेखापरीक्षणबाट स्रोत र साधनको प्राप्तिको प्रक्षेपण यथार्थपरक नभएको, असुली लक्ष्यअनुसार नभएको, कर्मचारीको दरबन्दीअनुसार स्थायी पदपूर्ति नभएका कारण विकास निर्माण र सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता नआएको, अनुदानको पर्याप्त अनुगमन नभएको, वितरणमुखी कार्यक्रम सञ्चालन गरेको, आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली कमजोर रहेको, लगायतका व्यहोरा लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा औंल्याइएको छ। कार्यालयबाट सम्प्रेषित लेखापरीक्षणको प्रारम्भिक प्रतिवेदन यसको अङ्गको रुपमा रहेको छ ।
४. आम्दानी तथा खर्चको स्रेस्ता नगदमा आधारित लेखा प्रणाली अवलम्बन गरेकोले पालिकाको पेश्की बाहेक सम्पत्ति तथा दायित्व यकिन हुने कुनै जानकारी खुलाएको छैन ।

हाम्रो लेखापरीक्षण कार्य नेपालको संविधान, लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम गरिएको छ । वित्तीय विवरण तयार गर्ने स्थानीय तहसँग हामी स्वतन्त्र छौं। त्यसैगरी स्वीकृत आचारसंहिताको पालना गरी कार्यसम्पादन गरेका छौं। लेखापरीक्षणको क्रममा प्राप्त गरेका लेखापरीक्षण प्रमाणहरू हाम्रो राय व्यक्त गर्ने आधारका लागि पर्याप्त र उपयुक्त छन् भन्ने कुरामा कार्यालय विश्वस्त छ।

वित्तीय विवरण उपर व्यवस्थापन र लेखाउत्तरदायी अधिकारीको जिम्मेवारी

आर्थिक कार्यविधि तथा वित्तीय उत्तरदायित्व ऐन, २०७६ र स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम सही र यथार्थ हुने गरी वित्तीय विवरण तयार गर्ने तथा जालसाजी वा अन्य गल्तीका कारण वित्तीय विवरण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित स्वरूपमा बन्ने गरी आवश्यक आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली लागू गर्ने जिम्मेवारी पालिका व्यवस्थापनमा रहेको छ। गाउँ कार्यपालिका, अध्यक्ष र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत गाउपालिकाको वित्तीय प्रतिवेदन प्रक्रियाको अनुगमनका लागि जिम्मेवार रहेका छन्।

वित्तीय विवरणको लेखापरीक्षण उपर लेखापरीक्षकको जिम्मेवारी

वित्तीय प्रतिवेदन समग्रमा जालसाजी वा अन्य गल्ती समेतका कारण सारभूतरूपमा गलत आँकडा रहित होस् भनी उचित आश्वस्तता प्राप्त गरी राय सहितको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन जारी गर्नु लेखापरीक्षणको उद्देश्य हो। लेखापरीक्षणमा उचित आश्वस्तताले सामान्य स्तरको आश्वस्ततासम्म प्रदान गरेको हुन्छ, तर लेखापरीक्षण ऐन तथा महालेखापरीक्षकको कार्यालयले अवलम्वन गरेका नेपाल सरकारी लेखापरीक्षण मानदण्ड, मार्गदर्शन तथा लेखापरीक्षणसँग सम्बन्धित अन्य प्रचलित कानुन बमोजिम गर्ने लेखापरीक्षण सम्पादन भएकै अवस्थामा पनि सबै प्रकारका जालसाजीजन्य वा अन्य गल्ती पत्ता लगाउन सक्ने निश्चितता भने हुँदैन। वित्तीय विवरणका उपयोगकर्ताले सामान्यतया गर्ने आर्थिक निर्णयमा नै फरक पार्न सक्ने अवस्था देखिएका एउटै वा समग्रतामा हुने विशेष वा जालसाजीजन्य वा अन्य गल्तीलाई सारभूतरूपमा गलत आँकडा मानिएको छ।

(तारा प्रसाद पाण्डे)
नायब महालेखापरीक्षक

साईपाल गाउँपालिका, बझाङ

१. चालु वर्षको बेरुजू २०७८।७९

१.१. बेरुजू बर्गिकरण (बिनियोजन, राजस्व, धरौटी र अन्य कारोबार)

(रु. हजारमा)

प्रारम्भिक बेरुजू			प्रतिक्रियाबाट फस्यौंट			बाँकी बेरुजू			बेरुजू						
दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	दफा संख्या		रकम	असुल गर्नुपर्ने	नियमित गर्नुपर्ने					पेस्की
सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती		सैद्धान्तिक	लगती			अनियमित भएको	प्रमाण कागजात पेश नभएको	राजस्व लगत जिम्मेवारी नसारेको	सोधभर्ना नलिएको	जम्मा	
३८	६१	१६३१७	०	०	०	३८	६१	१६३१७	८१२	८७३६	५५४७	०	०	१४२८३	१२२३

२. अद्यावधिक बेरुजू स्थिति २०७८।७९

(रु. हजारमा)

स्थानीय तह र जिल्ला	गत वर्ष सम्मको बाँकी	समायोजन	यो वर्षको फस्यौंट	बाँकी बेरुजू	यो वर्ष सम्परीक्षणबाट कायम बेरुजू	यो वर्षको बेरुजू	कुल बेरुजू बाँकी
साईपाल गाउँपालिका, बझाङ	६७७३९	०	३४४३	६४२९६	०	१६३१७	८०६१३

आर्थिक कारोबारको स्थिति

आर्थिक बर्षः २०७८/७९

कार्यालय र स्थान : साईपाल गाउँपालिका, बझाङ , साइपाल गाउँपालिका , बझाङ

पद	नाम	कार्यकाल सुरु मिति	कार्यकाल समाप्त मिति
कार्यालय प्रमुख	राधाकृष्ण जोशी	२०७५-१२-१९	हाल सम्म कार्यरत
लेखा प्रमुख	पवन प्रकाश भट्टराई	२०७६-९-१३	हाल सम्म कार्यरत
		बेरुजु रकम	१६,३१७,५६१

स्थानीय तह :

गत बर्षको जिम्मेवारी		३६,२२,१९६.७८	
आम्दानी		**खर्च**	
संघीय सरकारबाट अनुदान	१३,६८,७३,०००	**चालु खर्च**	११,१२,५१,४१९.७२
प्रदेश सरकारबाट अनुदान	१,४९,७२,०००	**पूँजीगत खर्च**	७,२८,१२,४६५
राजश्व बाँडफाँट	३,५१,८६,७१३.२३	**वित्तीय/अन्य व्यवस्था**	२,९९,९६,६२१.७९
आन्तरिक आय	४,७८,६००		
अन्य आय	२,८३,९०,४०९		
कुल आय	२१,५९,००,७२२.२३	**कुल खर्च**	२१,४०,६०,५०६.५१
बाँकी मौज्दात		५४,६२,४१२	

क्रम	भौचर नम्बर	भौचर मिति	बिषय	बेरुजु रकम
१			**परिचय**–स्थानीय नेतृत्वको विकास गर्दै स्थानीय शासन पद्धतिलाई सुदृढ गरी स्थानीय तहमा विधायिकी, कार्यकारीणी र न्यायिक अभ्यासलाई संस्थागत गर्न स्थानीय सरकारको संचालन गर्ने उद्देश्यले यस गाउँ पालिकाको स्थापना भएको हो । स्थानीय सरकारले संचालन गर्ने कार्यमा सहकारिता, सह–अस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्नु र स्थानीय सरकारका काममा जनसहभागिता, उत्तरदायित्व, पारदर्शिता सुनिश्चित गरी नागरिकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रदान गर्नु गाउँपालिकाको उद्देश्य रहेको छ । यस गाउँपालिका अन्तर्गत ५ वडा, २९ सभा सदस्य, १४६७.२७वर्ग किलोमिटर क्षेत्रफल तथा २ हजार १८२ जनसंख्या रहेको छ ।	
२			**स्थानीय संचित कोष :** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६९ र ७२ बमोजिम यस गाउँपालिकाले वित्तीय हस्तान्तरणबाट प्राप्त अनुदान तथा साहयता, आन्तरिक आम्दानी र स्थानीय सरकारबाट सञ्चालन भएको आयोजनाहरु समेतको आयव्यय हिसाबको आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को समग्र संचित कोषको संक्षिप्त अवस्था निम्नबमोजिम रहेको छ।	

सि.नं.	आय तर्फ			सि.नं.	व्यय तर्फ		
	विवरण	रकम	रकम		विवरण	रकम	रकम
१	गत वर्षको जिम्मेवारी		३६२२१९६.७८	१	चालु खर्च	१११२५१४१९.७	१११२५१४१९.७
	क) नगद			२	पूँजीगत खर्च	७२८१२४६५.५	७२८१२४६५.५
	ख) बैंक	३६२२१९६.७८					
२	राजस्व (आन्तरिक आय)		३५६६५ ३१३.२३	३	लगानी खर्च	०	०
	क) आन्तरिक राजस्व	४७८६००		४	शशत्र अनुदान फिर्ता	१६०६२१२.५	१६०६२१२.५
	ख) राजस्व बाँडफाँड	३५१८६७१३.२३					

	ग) अन्य आय						
३	वित्तीय हस्तान्तरण		१३६८७३०००				
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	७०००००००					
	ख) सशर्त अनुदान	६२२७३०००		५	अन्य लगानी	०	०
	ग) समपूरक अनुदान	०					
	घ) विशेष अनुदान	४६०००००		६	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम		२८३९०४०९
४	प्रदेश सरकारबाट प्राप्त अनुदान		१४९७२०००		सामाजिक सुरक्षा कार्यकरम	९६९७४३६	
	क) वित्तीय समानीकरण अनुदान	२७०४०००			गरिबसङग बिश्वेश्वर कार्यकरम	४६४०००	
	ख) सशर्त अनुदान	०			एकिकृत स्वास्थे पुर्वाधार कार्यकरम	१८२२८९७३	

	ग) समपूरक अनुदान	४७६८०००					
	घ) विशेष अनुदान	७५०००००		७	मौज्दात		५४६२४१२.२९
	ङ) कोभिड विशेष				क) नगद मौज्दात	०	
५	अन्तर सरकारी	0			ख) बैंक मौज्दात	५४६२४१२।२९	
६	वित्तीय व्यवस्था प्राप्ति						
	क) ऋण प्राप्ति						
	ख) साँवा प्राप्ति						
	ग) ब्याज प्राप्ति						
	घ) अन्य प्राप्ति						
७	विभिन्न कोषतर्फको आय						
८	जनसहभागिता (नगद)						

९	विषयगत निकायबाट प्राप्त रकम		0				
	सामाजिक सुरक्षा कार्यकरम	९६९७४३६	९६९७४३६				
	गरिबसङग बिश्वेश्वर कार्यकरम	४६४०००	४६४०००				
	एकिकृत स्वास्थे पुर्वाधार कार्यकरम	१८२२८९७३	१८२२८९७३				
10	धरौंटी आय						
11	लगानीको साँवा फिर्ता						
12	अन्य विविध आय						
	जम्मा	२१९५२२९१९.०१	२१९५२२९१९.०१		जम्मा	२१९५२२९१९.०१	२१९५२२९१९.०१

३			**लेखापरीक्षणको क्रममा असुली** - लेखापरिक्षण को क्रममा वेरुजु खाता १५१११ राष्टिय वाणिज्य वैक वझाङ शाखामा भौचर न १०५०७३३८ वाट रु १०३७०० दाखिला भएको छ ।	

४			**वढी जिम्मेवारी** - स्थानीय तहको सञ्चित कोषमा गत विगतको बाँकी, यस वर्ष प्राप्त र खर्च भएको रकम स्पष्ट देखिने गरी हिसाब राख्ने र जिम्मेवारी एकिन गर्नुपर्दछ । तर स्थानीय तहको लेखापरीक्षण प्रतिवेदनअनुसार गत वर्षको अन्त्यमा रु २६२६०३४।०३ मौज्दात कायम भएकोमा यो बर्षको शुरुमा रु.३६२२१९६।७८ जिम्मेवारी सारेको देखियो । जस अनुसार लेखापरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भएको भन्दा रु ९९६१६२।७५ वढी जिम्मेवारी सारेको छ।	
५			**वढी खर्च** - पालिकाको खर्चको फाटवारीमा चालु रु ११०५८५८८०।०६ खर्च भएकोमा आर्थिक विवरणमा १११२५१४१९।७२ खर्च लेखेको छ ।वास्तविक भन्दा वढी चालु खर्च देखाएको रु ६६५५३९।६६	६६५,५४०
६			**आन्तरिक नियन्त्रण** - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन २०७४ को दफा ७८ वमोजिम आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली तयार गरि लागु गर्नुपर्नेमा लागु गरेको पाईएन। यस सम्वन्धमा देखिएका अन्य व्यहोराहरु तपशिल वमोजिम रहेका छन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 11 अनुसार आफ्नो क्षेत्रभित्रको आधारभुत तथ्यांक संकलन, अभिलेखांकन र व्यवस्थापन गर्नुपर्ने सो गरेको पाईएन । • स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा गाउपालिकाले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा स्थानीयस्तरको विकासका लागि आवधिक, वार्षिक, रणनीतिगत विषय क्षेत्रगत मध्यकालीन तथा दीर्घकालीन विकास योजना तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 13 वमोजिम आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा पन्ध्र दिन अगावै पालिकाले आफ्नो क्षेत्रभित्रको निर्माण सामाग्री मूल्य, ज्याला, भाडा तथा अन्य महशुलको स्थानीय न्युनतम दररेट तोक्नु पर्नेमा तोकेको पाईएन। • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, 2074 को दफा 74(2) अनुसार सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाई लागु गर्न सक्ने व्यवस्था भएकोमा सार्वजनिक खरिद नियमावली वनाएको पाईएन । • स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाउनुपर्नेमा यस पालिकाले हालसम्म १८ ऐन, ५ नियमावली, १६कार्यविधि ६ निर्देशिका समेत ५२ कानुन एवं कार्यविधि निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएको छ । • अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७ बमोजिम मध्यकालीन खर्च संरचना तयार गर्नुपर्नेमा पालिकाले सो बमोजिम मध्यकालीन खर्चको संरचना तयार गरेको पाईएन । • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 7 र 8 मा खरिदको गुरुयोजना र वार्षिक खरिद योजना तयार गर्नुपर्नेमा तयार गरेको पाईएन। • सार्वजनिक खरिद नियमावली, 2064 को नियम 97 अनुसार यस वर्ष कार्यसम्पन्न भएका आयोजना तथा कार्यक्रमहरु उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण गर्नुपर्नेमा गरेको पाईएन । • संस्था दर्ता ऐन, २०३४ दफा ३ पालिकाबाट संचालन भएका विभिन्न योजना निर्माण कार्य गर्न सम्झौता गठन गरेका उपभोक्ता समिति ऐनको उक्त व्यवस्था अनुसार मान्यता प्राप्त हुने गरी दर्ता गरेको पाइएन । • मुल्य अभिवृद्धि कर नियमावली, २053 को नियम 6क मा ठेक्का सम्झौता र कर भुक्तानीको जानाकारी सम्वन्धित आन्तरिक राजस्व कार्यालयलाई नदिई आर्थिक वर्षको अन्तमा मात्र दिएको तथा इ टीडिएस गरेको पाइएन। • निजामती सेवा ऐन, 2049 को दफा ५क वमोजिम कर्मचारीहरुको कार्य विवरण वनाई लागू गरेको पाईएन । • पालिकाले २०७७।७८ को अवधिमा भएको आफ्नो आर्थिक कारोवारको अनुसुची २११ वमोजिम ढाँचामा वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरेको पाईएन । • पालिकाले कार्यक्रमगत तथा योजनागत खाता राखेको पाईएन । साथै पालिकाबाट यस वर्ष संचालित कार्यक्रम तथा योजनाको कार्यान्यवयन र सेवा प्रवाह समेतको वार्षिक कार्यक्रम अनुसारको प्रगति तयार गरेको पाईएन। • राजस्व संकलन सम्बन्धमा सुचना प्रबिधिको प्रयोग गरी सबै कारोबार बैकिङ्ग प्रणाली मार्फत गर्ने गरेको देखिएन । • स्थानिय तहले आफ्नो क्षेत्रमा कार्यान्वयन हुने आयोजनाको बिश्लेषण गरी सम्भाब्य आयोजनाको बैंक खडा गरेको देखिएन । • दिगो बिकास योजना (२०१५-३०) लाई कार्यान्वयन गर्ने	

			सन्दर्भमा लक्ष्यलाई आन्तरिकीकरण गर्ने र मध्यकालिन लक्ष्यहरु तोकि मुल्याङ्कन गर्ने कार्य भएको देखिएन । • पालिकाले जिन्सी सामानको एकीकृत विवरण तथा सहायक जिन्सी खाता अध्यावधिक नगरी वडा कार्यालय तथा विभिन्न संघ संस्थालाई वितरण गरेको पाईयो । • वडा कार्यालयमा रहेका जिन्सी सामान सहितको अभिलेख देखिने गरी पालिकाको मूल जिन्सी खाता अध्यावधिक गरेको पाईएन । • जिन्सी निरीक्षण प्रतिवेदनमा उल्लेख भए अनुसार विभिन्न मालसामान मर्मत तथा लिलाम गर्नु पर्नेमा गरेको पाईएन । • कुनै रकमको भुक्तानी दिँदा रित पुगेको वा नपुगेको जाँच गरी रसिद विल भर्पाइहरुमा सिलसिलेवार नम्वर राखि कार्यालय प्रमुखले तोकेको कर्मचारीले भुक्तानी भएको जनाउने छाप समेत लगाई दस्तखत गरी प्रमाणित गर्नुपर्नेमा सो अनुसार गरेको पाईएन । • ठेक्काहरुको विस्तृत विवरण देखिने गरी ठेक्का अभिलेख खाता र कन्टिन्जेन्सी खाता राखेको पाईएन। • स्थानीय तहले निर्माण व्यवसायी तथा उपभोक्ता समिति मार्फत कार्य गराएकोमा निर्माण कार्यमा प्रयोग हुने सामानको गुणस्तर परीक्षण गरेको पाइएन । • पालिकाले आयोजना।कार्यक्रम छनौट गर्दा उपभोक्ता समितिको तर्पmबाट नगद लागत सहभागिता जुट्ने आयोजनालाई प्राथमिकता दिनुपर्ने,मा सो नगरेको र लागत सहभागिता सहितका लागत अनुमान तयार गरेको देखिएन । • सञ्चालित योजनाको सूचना पाटीमा आय—व्यय, अपेक्षित र वास्तविक लाभका साथै उपभोक्ताको योगदान र कार्यसम्पादन लगायतका विषयमा स्पष्ट गरी सरोकारवाला सहितको सार्वजनिक सुनुवाई र सार्वजनिक परीक्षणलाई अनिवार्य गर्नु गराउनु पर्नेमा अधिकांशतः पालना भएको पाईएन। • वातावरणको संरक्षणको एकिकृत दिर्घकालीन योजना तयार गरेको पाइएन ।शहरीकरण भैरहेका स्थानलाई मध्यनजर राख्दै फोहोरमैला ब्यबस्थापन स्थल पहिचान एबं कार्ययोजना तयार गरेको पाईएन । तसर्थ पालिकाले आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई तोकीए बमोजिम प्रभावकारी र विश्वशनीय बनाइ सेवा प्रवाह सुदृढ बनाउने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
७			**बजेट पेश, पारित र अख्तियारी -** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ मा स्थानीय तहले आगामी आर्थिक वर्षको राजश्व र व्ययको अनुमान कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गराई असार १० गते भित्र पेश गर्ने र यसरी पेश भएको बजेट छलफल गरी असार मसान्तभित्र सभाबाट पारित गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । सोही ऐनको दफा ७३ मा सभाबाट बजेट स्वीकृत भएको ७ दिनभित्र स्थानीय तहका प्रमुखले प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहमा उपाध्यक्ष श्री कल्पना देवी गौराले २०७८।३।९ गते रु. २३ करोड १३ लाख ९४ हजारको बजेट सभा समक्ष पेश गरेकोमा २०७७।३ ।१० मा पारित भएको छ । यसैगरी स्थानीय तहका प्रमुखले २०७७।३।२८ मा प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई बजेट खर्च गर्ने अख्तियारी प्रदान गरेको देखिन्छ ।	
८			**चौमासिक पूँजीगत खर्च -** आर्थिक कार्यविधि नियमावली, २०६४ को नियम २३ बमोजिम स्वीकृत भएको कार्यक्रममा नियम २५ बमोजिम चौमासिक प्रगति विवरण वनाई पेश गर्नुपर्ने र चौमासिक कार्यलक्ष्य तथा कार्यक्रम बमोजिम कार्यसम्पादन गरी कर्यक्रम कार्यान्वयन गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले उपलव्ध गराएको विवरण अनुसार चौमासिक पुजिगत खर्चको स्थिति देहाय बमोजिम छ	

वजेट शिर्षक	कूल खर्च	चौमासिक खर्च			
		प्रथम चौमासिक	दोस्रो चौमासिक	तेस्रो चौमासिक	आषाढ महिना

पुर्जिगत	८७१०३३०४	३४४७११८	११६१८७३१	७२०३७४५५	१८००९३

उल्लिखित विवरण अनुसार पहिलो चौमासिकमा ३.९५ प्रतिशत, दोस्रो चौमासिकमा १३.३४ प्रतिशत, तेस्रो चौमासिकमा ८२.७० प्रतिशत र असार महिनामा मात्र ०.२० प्रतिशत खर्च गरेको देखियो । आर्थिक वर्षको अन्त्यमा खर्च गर्ने पद्दतिमा सुधार गरी सार्वजनिक खर्च व्यवस्थापनमा गुणात्मक सुधार ल्याउनु पर्दछ ।

९ **क्षेत्रगत बजेट र खर्च -** स्थानीय तहको एकीकृत, समानुपातिक र दिगो विकासका क्षेत्रगत रुपमा समानुपातिक बजेट विनियोजन गरी खर्च गर्नुपर्ने हुन्छ । यस पालिकाको २०७८।७९ को क्षेत्रगत बजेट र खर्चको स्थिति देहायअनुसार रहेको देखिन्छ ।

क.स	क्षेत्र	बजेट	खर्च	खर्च प्रतिशत
				जम्मा खर्चको तुलनामा
१	आर्थिक विकास	१७३०००००	१६७००१५७	९६।५३
२	पूर्वाधार विकास	४३१९२०००	४०८८३३०९।५०	९५।६७
३	सामाजिक विकास	७२४६५९९७	६९२०९१४२।५०	९५।०५
४	बातावरण तथा विकास	०	०	
५	संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन	११९१०९७१	११९१०८४७	९९।९९
६	अन्य कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक	६२९२९०१३	४६३०१११०।०६	७४।५२

उपरोक्त विवरण अनुसार आर्थिक वर्ष २०७८।७९ को कूल खर्च मध्ये सबैभन्दा बढी सस्थागत विकासमा ९९.९९ सबै भन्दा घटी कार्यालय संचालन तथा प्रशासनिक ७४.५२ प्रतिशत खर्च भएको छ । मध्यमकालिन खर्च संरचना तयार गरी दिगो विकासका स्थानीय लक्ष्य, गन्तव्य र सूचकहरु निर्धारण गरी सोही आधारमा बजेट सांकेतिकरण गरी स्थानीय आवधिक योजनाका नीति कार्यनव्यन हुने गरी बजेट व्यवस्थापन गर्नु पर्दछ ।

१० **कानून र सञ्चालन स्थिति** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो अधिकारक्षेत्र भित्रका विषयमा ऐन तथा सोको अधिनमा रही नियम निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड बनाई कार्यान्वयनमा ल्याउन सक्ने व्यवस्था छ । जसअनुसार

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>स्थानीय तह सञ्चालनको लागि संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट ४८ नमूना कानूनहरु बनाई उपलब्ध गराएकोमा यस गाउँपालिकाले हालसम्म २० वटा ऐन, ५ वटा नियमावली, १५ वटा कार्यविधि, १० निर्देशिका लगायत ४९ वटा कानुन निर्माण गरी कार्यान्यनमा ल्याएकोछ । साथै पालिकाले ४९ वटा कानूनहरु निर्माण गरी सभा र कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>११</td><td></td><td></td><td>सम्पत्ति हस्तान्तरण : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ९७, ९८ र १०४ अनुसार विषयगत कार्यालयको चल अचल सम्पत्ति, दायित्व तथा अभिलेख उक्त कार्यालयहरु समाहित भएका पालिकामा स्वतः हस्तान्तरण हुने व्यवस्था छ । यसरी हस्तान्तरण हुने सम्पूर्ण सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत खाता २०७५ असार मसान्त भित्र स्थानीय तहले तयार गरी प्रतिबेदन तयार गर्नुपर्ने व्यवस्था गरेकोमा यस पालिकाले सम्पत्तिको अभिलेख तथा जिन्सी लगत तयार नगरेको, कम्प्युटर, ल्यापटप, प्रिन्टर, मोबाईल फोन सेट र अन्य फर्निचर जस्ता मूल्यवान समानहरु जिम्मेवारी सारेको पाईएन । यसरी जिन्सी मालसामानको आम्दानी नजनाउँदा जिन्सी मालसामानहरु हराउने र हिनामिना हुन सक्ने हुँदा खरिद गरिएका मालसामानहरुको प्रकृति अनुसार सम्बन्धित जिन्सी खातामा आम्दानी जनाई जिन्सी खाता अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१२</td><td></td><td></td><td>वडा सचिवको पदपूर्ति : पालिका अन्तर्गतका वडा कार्यालयबाट संचालित सेवा प्रवाहमा महत्वपुर्ण भूमिका रहेका वडा सचिवको दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था देहाय बमोजिम छ ।वडा सचिवको पद पुर्ति समयमा हुन नसक्दा स्थानीय तहको विकास निर्माण तथा सेवा प्रवाह लगायत प्रभावित हने भएकोले कर्मचारी व्यवस्थापन हुनु पर्दछ ।
<table>
<tr><td>वडा संख्या</td><td>वड सचिवको दरबन्दी</td><td>वडा सचिवको पदपूर्ति</td><td>रिक्त वडा सचिव</td></tr>
<tr><td>५</td><td>५</td><td>३</td><td>२</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>१३</td><td></td><td></td><td>सेवाप्रवाहको स्थिति : स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ मा स्थानीय तहको एकल काम कर्तव्य र अधिकार २२ वटा, संघ र प्रदेशको सहकार्यमा प्रयोग हुने साझा अधिकार ११ वटा र स्थानीय तहको अन्य काम कर्तव्य र अधिकार २ वटा समेत ३५ कार्य सूचि तोकिएको छ । यस वर्ष पालिकाबाट निम्नअनुसार सेवाप्रवाह गरेको विवरण प्राप्तभएको छ :
<table>
<tr><td>विवरण</td><td>जम्मा</td></tr>
<tr><td>स्वीकृत घरनक्सा दर्ता पास</td><td></td></tr>
<tr><td>पञ्जिकरणतर्फ</td><td>३०८</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>जन्मदर्ता</td><td>२५७</td></tr>
<tr><td>मृत्युदर्ता</td><td>११</td></tr>
<tr><td>बसाईसराई दर्ता</td><td>९</td></tr>
<tr><td>विवाह दर्ता</td><td>३१</td></tr>
<tr><td>सम्बन्धविच्छेद दर्ता</td><td>०</td></tr>
</table>
स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार पालिकाबाट प्रदान गरिने सेवाप्रवाह मध्ये पञ्जिकरण बाहेकका अन्य सेवा सञ्चालनमा सन्तोषजनक देखिएन ।
</td><td></td></tr>
<tr><td>१४</td><td></td><td></td><td>कर्मचारी करार —स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ८३ मा स्थानीय तहले आफ्नो अधिकार क्षेत्र र कार्यबोझको विश्लेषण गरी संगठन तथा व्यवस्थापन सर्भेक्षणको आधारमा स्थायी प्रकृतिको कामको लागि तथा सेवा करारबाट लिईने कर्मचारीको दरबन्दी प्रस्ताव गर्नुपर्ने र अस्थायी दरबन्दी सृजना गर्न नसकिने व्यवस्था छ । तर पालिकाले विभिन्न ४५ जना कर्मचारीहरु करारमा राखी रु १३१९२७९५ खर्च लेखेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१५</td><td></td><td></td><td>खाना तथा विविध खर्च —स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ७१ बमोजिम व्ययको बजेट अनुमान आन्तरिक आयको परिधिभित्र रही औचित्यताको आधारमा विविध खर्च गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । यस स्थानीय तहले यो वर्ष खाना तथा विविधतर्फ मात्र रु १४५६६४२।०० खर्च गरेको छ ।यस्तो खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्नु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>१६</td><td></td><td></td><td>योजना र कार्यान्वयन - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा २४ बमोजिम स्थानीय तहले योजना बनाउँदा सहभागितामूलक, उत्पादनमूलक र प्रतिफल प्राप्त योजना छनौट गरी प्राथमिकिकरण गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । साथै योजना बनाउँदा मध्यम तथा दीर्घकालीन प्रकृतिका आयोजनाहरुको सूची समेत तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने व्यवस्था छ । कार्यालयले योजना छनौट गर्दा ऐनमा भएको व्यवस्था अनुरुप दीर्घकालीन प्रकृतिका ठुला योजना छनौट नगरी सानासाना र टुक्रे योजनामा ठुलो मात्रामा बजेट छुट्याएको अवस्था छ । साना तथा टुक्रे योजनामा वजेट विनियोजन गर्दा दीर्घकालीन उपलव्धी नहुँने हुँदा यस्ता कार्यमा नियन्त्रण गरी ठुला योजना छनौटलाई प्राथमिकतामा राखिनुपर्दछ ।यस वर्ष उपभोक्ता समितिमार्फत भएका कामका योजनाहरु देहायअनुसार छन्ः
<table>
<tr><td>क्र. सं.</td><td>विवरण</td><td>योजना संख्या</td></tr>
<tr><td>१</td><td>रु १ लाख भन्दा कमको योजना</td><td>१८</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

२	रु एक लाख एक देखि दुइ लाख सम्मका योजना	८
३	रु दुइ लाख देखि पाँच लाख सम्म	७५
४	रु ५ लाख देखि १० लाख सम्मका योजना	२३
५	दश लाख एक देखि ५० लाख सम्मका योजना	५
	जम्मा	१२९

१७			**कार्य संचालन कार्यविधिः** स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा ११ स्थानीय तहको कार्य क्षेत्र निर्धारण गरेको छ र दफा १२ मा स्थानीय तहले आफ्नो कार्यक्षेत्र अन्तर्गतको काम कर्तव्य र अधिकार प्रयोग गर्न आवश्यक कानून कार्यविधि तथा मापदण्ड बनाई लागु गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले ऐनको उल्लिखित प्रावधान अनुरुप कार्यविधि तथा मापदण्ड नबनाई निम्नानुसार कार्यक्रम संचालन गर्दै आएको छ । कार्यपालिका बाट कार्यविधि स्वीकृत गराएर कार्य गर्नु पर्दछ ।	
१८			**विद्यालयगत निकासा अभिलेख** - विद्यालयगत निकासा खाताः कार्यालयले विद्यालयलाई दिएको चौमासिक निकासाको विद्यालयगत निकासा अभिलेख खाता राखेको हुनु पर्दछ । कार्यालयले विद्यालयगतलाई दिएको निकासाको विद्यखलयगत निकासा अभिलेख खाता राखेको देखिएन । यसबाट विद्यालयलाई दोहोरो निकासा हुने जोखिम रहन्छ । अतः विद्यालयगत निकासा खाता राखि दोहोरो निकासाको जोखिम नियन्त्रण गरिनु पर्दछ ।	
१९			**शैक्षिक गुणस्तर** - विद्यालयको गुणस्तर - स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ११ (ज) अनुसार सम्बन्धित स्थानीय निकायले सामुदायीक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर स्थितीको नियमित अनुगमन गरी एक प्रति प्रतिबेदन शिक्षा तथा मानवस्रोत केन्द्रमा पठाउने र सोको कार्यान्वयन गरी विद्यालयमा शैक्षिक गुणस्तर सुधार गर्ने ब्यवस्था छ ।पालिकाले आ. व. २०७८।७९ मा विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तरको अनुगमन गरेको प्रतिबेदन कार्यालयसंग देखिएन ।पालिकाले आफ्नो अन्तरगतका विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर सुधारतर्फ ध्यान दिनु पर्ने देखिन्छ ।	
२०			**जटिल निर्माण संरचना** - सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ९७अनुसार उपभोक्ता समितिहरुलाई मेशिन, औजार उपकरणहरुको आवश्यक नपर्ने, श्रममूलक कार्यको जिम्मेवारी दिनुपर्ने व्यवस्था रहेको छ । पालिकाले आर.सि.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर सहितका भवन, पुल, कल्भर्ट, ओभरहेड टंकी, निर्माण, ग्रामीण विद्युतीकरण लगायतका जटिल प्राविधिक पक्ष समावेश हुने पूर्वाधार संरचना निर्माण कार्य समेत उपभोक्ता	

			समितिहरु मार्फत् गराउने गरेको देखियो । यस्ता कार्य व्यावसायिक र अनुभवी निर्माण व्यवसायी फर्मबाट बोलपत्र प्रतिस्पर्धा मार्फत गराउन उपयुक्त हुने देखिन्छ । यसका केही उदाहरणहरु यसप्रकार रहेका छन. | क स | योजनाको नाम | रकम | | १ | गडघट्ट जल बिद्युत आयोजना | ५६८३३६०। | | २ | काडा स्वास्थ्य चौकि भवन निर्माण | २३७५००० |	
२१			**घटि कर** - आयकर ऐन २०५८मा उपभोक्ता समितिलाई ५० लाख भन्दा बढीको भुक्तानि दिदा १.५ प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले१३४।०७९।१।८ गडघट्ट निर्माण वापत उपभोक्ता समितिलाई रु ५६८३३६०। भुक्तानि दिएको छ ।उक्त भुक्तानिमा अगुरिम कर वापत रु ८५२००। कट्टी गर्नु पर्नेमा रु७१५०८।मात्र कट्टी गरेको छ । घटी कर रकम असुल हुनु पर्दछ रु	१३,४७२
२२			**बित्तिय समानिकरणबाट शिक्षकलाई तलब** - अन्तर सरकारी वित्त व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ९ ले स्थानीय तहलाई स्वीकृत दरबन्दी भित्रका शिक्षकको तलब भत्ता बापत सशर्त अनुदान उपलब्ध गराउने व्यवस्था छ । पालिकाले स्वीकृत दरबन्दीभित्र नपरेका एवं विद्यालयले गत विगतदेखि नै आन्तरिक स्रोतबाट तलब भत्ता व्यहोरेका शिक्षकलाई वित्तीय समानीकरण अनुदानबाट तलब भत्ता भुक्तानी गरेको पाईयो रु	२,७१८,८४०
२३			**ज्याला भुक्तानी** - प्रधानमन्त्री रोजगार निर्देशिका २०७७ को दफा २८ मा श्रमिकलाई रोजगार वापतको पारीश्रमिक भुक्तानी गर्दा वैक खाता मार्फत गर्नु पर्ने यदी वैक खाता मार्फत रकम भुक्तानी सम्भव नहुने विषेश अवस्थामा निर्णय गरी नगदमै भुक्तानी गर्न सकिने व्यवस्था छ । पालिकाले १५ योजना संचालन गरी नगदै रु ७८२९३१३ भुक्तानी गरेको छ ।	
२४			**दरवन्दि मिलान** - पालिकाले शिक्षा नियमावली अनुसार शिक्षक दरवन्दी मिलान गर्नुपर्दछ । कार्यालयले जिल्ला शिक्षा तथा समन्वय इकाइले उपलब्ध गराएको विवरण अनुसार प्रा.वि., नि.मा.वि., र मा.बि. का स्थायी, अस्थायी र राहात दरवन्दी शिक्षक, विद्यार्थी संख्या र भौतिक पूर्वाधारलाई यकिन गरी दरवन्दी मिलान गरेको देखिएन । अतः यसरी दरवन्दी मिलान वेगर पालिकाले गरेको शिक्षक तलब निकासा वास्तविक छ भनी आश्वस्त हुन सकिएन।	
२५			**औषधी खरिद तथा व्यवस्थापन** - क औषधि खरिद सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ को दफा ८ बमोजिम प्रतिस्पर्धा सिमित नहुने गरी खरिद गर्नुपर्ने व्यवस्था छ। त्यस्तै सार्वजनिक खरिद नियमावली, २०६४ को नियम ८५ १ क मा रु. २० लाखसम्मको औषाधिजन्य मालसामान त्यस्तो मालसामानको उत्पादकले राष्ट्रिय स्तरको समाचारपत्रमा सुचना प्रकासन गरी तोकेको विक्री मुल्यमा सोझै खरिद गर्न सकिने व्यवस्था छ। त्यस्तै सोझै खरिद कार्य गर्दा एक आर्थिक वर्षमा एकै पटक वा पटक पटक गरी उल्लिखित सीमाभन्दा बढीको सोझै खरिद गर्न नहुने उल्लेख छ। पालिकाहरुले यो जम्मा रु १४०३१४४ औषाधिजन्य मालसामान खरिद गरेको छ ।	

			ख पालिकामा आपूर्ति हुने औषधि डव्लु.एच.ओ. सटिफइड हुनुपर्ने औषधिको उत्पादन मिति, ब्याच नं र म्याद समाप्त मिति उल्लेख गरी सम्बन्धित विषय विज्ञबाट मुचुल्का उठाई राख्ने नगरेको तथा उक्त औषधि बिक्रीको लागि होइन खुलाएको प्रमाणसमावेश नभएको, आपूर्ति भएका औषधी एंवम सर्जिकल समान स्टोर दाखिला हुनुअघि स्पेशीफिकेशन अनुसार भए/नभएको नखुलाएको कारण औषधिको गुणस्तर र म्याद सम्बन्धमा यकिन गर्न सकिएन । औषधिको खर्च घटाउदा मागफारामको आधारमा घटाउनु पर्ने एकमुष्ट घटाउने गरेको। तसर्थ औषधिको खरिद, आपूर्ती, दाखिला तथा खर्चको विवरण अद्यावधिक हुने गरी अभिलेख राख्ने, तोकीएको गुणस्त अनुसारकै औषधि प्राप्त भएको नभएको एकीन गरी हस्तान्तरण तथा खरिद गरिएको औषधिको विवरण खुल्ने गरी अभिलेख राख्ने तथा आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बांकी रहेको औषधिहरु जिम्मेवारी जिन्सी अभिलेख व्यवस्थित गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ।	
२६			**राजश्व दाखिला :** आर्थिक कार्यबिधि नियमावली २०६४ को नियम ९ (६) बमोजिम जिम्मेवार व्यक्तिले आफ्नो जिम्मामा आएको सरकारी नगद सोही दिन दाखिला गरी स्रेस्ता खडा गर्नु पर्ने व्यवस्था छ । साथै सोही ऐन अनुसार तोकिएको समयमा राजश्व रकम दाखिला नगरेमा सम्वन्धित तालुक कार्यालयले १० दिन सम्म ढिला गरेको भए १० प्रतिशत, १५ दिन सम्म ढिला गरेको भए १५ प्रतिशत जरिवाना गरी सो समेत दाखिला गर्न लगाउने र १५ दिन भन्दा ढिलो गरेको भए २५ प्रतिशत जरिवाना गरी नगद दाखिला गर्न लगाई कसूरको मात्रा अनुसार प्रचलित कानून बमोजिम बिभागीय कारवाही समेत गर्न गराउन सक्ने व्यवस्था छ ।पालिका अन्तर्गत ५ वटा वडा र पालिकाले प्राप्त गरेको राजश्व रकम ऐनमा भएको व्यवस्था अनुसार तोकिएको अवधि भित्र दाखिला गरेको छैन । यसरी ढिला हुने गरी राजश्व रकम बैक दाखिला भएको अवधिको कार्यालयले छानविन गरी, जरिवाना रकम असुल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।पालिकाले सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुले प्राप्त गरेको आन्तरिक राजश्व रकम नियमावलीको व्यवस्था अनुसार समयमै बैकमा दाखिला गर्ने तर्फ विशेष ध्यान दिनुपर्दछ ।	
२७			**आन्तरिक आयः** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ को दफा ६६ बमोजिम स्रोत अनुमान तथा वजेट सीमा निर्धारण समितिले पालिकामा प्राप्त हुने आन्तरिक आय समेतको व्यवस्थापन गर्न सक्ने व्यवस्था छ । पालिकाले आर्थिक वर्ष २०७८।७९ मा केन्द्रीय अनुदानबाट गरेको खर्चका तुलनामा आन्तरिक आयको स्थिति देहाय बमोजिम छ । केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च: ११९६५०००।०० ; आन्तरिक आय: ४७८६०० ; आन्तरिक आय प्रतिशत: ४.००% उपरोक्त विवरण अनुसार स्थानीय तहमा प्राप्त केन्द्रीय अनुदानबाट भएको खर्चको तुलनामा आन्तरिक आयको हिस्सा ४ प्रतिशत मात्र रहेको छ । त्यसैले पालिकाको आन्तरिक आय संकलनको दायरालाई फराकिलो पार्दै आन्तरिक आय बृद्धि गर्नेतर्फ ध्यान दिनुपर्ने देखिन्छ ।	
२८			**कर तथा शुल्क असुली -** स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा ५५, ५७, ५८ र ५९ मा एकीकृत सम्पत्ति कर घरजग्गा कर, घरजग्गा वहाल कर, व्यवसाय कर वहाल विरौटी शुल्क लगायतका कर तथा शुल्क असुल गर्न सक्ने व्यवस्था रहेको छ ।पालिकाले उक्त ऐन अनुसार यस वर्ष उक्त आय शीर्षकमा आय अनुमान र असुली गरेको स्थिति निम्नानुसार रहेको देखिन्छ ।	

Nested table in row २७:

केन्द्रिय अनुदानबाट खर्च	आन्तरिक आय	आन्तरिक आय प्रतिशत
११९६५०००।००	४७८६००	४.००%

आय शीर्षक	अनुमान	असुली	असुली प्रतिशत
एकीकृत सम्पत्ति कर र घरजग्गा कर	६५०००	०	
घरजग्गा वहाल कर	०	०	
व्यवसाय कर	३००००००	२५००००	४.००%
वहाल विरौटी शुल्क	०	०	
सिफारिस दस्तुर	७५००००	२६०६००	३५.००%

आम्दानीका अन्य स्रोतको पहिचान गरी आयको अनुमान यर्थाथपरक बनाई आय आर्जन बृद्धि गर्नेतर्फ विशेष ध्यान दिन आवश्यक देखिएको छ ।

२९ **रसिद नियन्त्रण खाता** -लेखापरीक्षणमा पेश भएको विवरण अनुसार यस वर्ष पालिका रु ५१०६००।०० राजश्व संकलन भइ दाखिला भएको विवरण प्राप्त भएको छ । रसिद नियन्त्रण खातामा दर्ता गरी वुझेका रसिद फिर्ता नगरेको पाईएको छ ।यस वाट यस वर्ष पालिकामा उठेको राजश्व सम्वन्धमा एकीन हुन सकिएन । सो सम्वन्धमा पालिकाले एकिन गर्नुपर्दछ ।

वडा न	पालिका वाट वुझेको रसद ठेलि सख्या		पालिकामा फिर्ता पठाएको	
	नगदी	मालपोत	नगदी	मालपोत
१	२	१	१	फिर्ता नभएको
२	२	१	१	फिर्ता नभएको
३	२	१	१	फिर्ता नभएको

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table><tr><td>४</td><td>२</td><td>१</td><td>१</td><td>फिर्ता नभएको</td></tr><tr><td>५</td><td>२</td><td>१</td><td>१</td><td>फिर्ता नभएको</td></tr><tr><td>पालिका तर्फ</td><td>१</td><td></td><td>१</td><td></td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>३०</td><td></td><td></td><td>राजश्व अभिलेख : कार्यालयले राजस्वको अभिलेख अध्यावधिक गरी सोको लेखापरीक्षण गराउने जिम्मेवारी कार्यालय प्रमुखको हुने व्यवस्था रहेको छ । पालिका र वडा कार्यालयमा प्रयोग गरेका रसिद ठेली हरु के कति छपाइ एव प्रयोग भए सोको पुरा अभिलेख पालिकामा आएको देखिएन । अघिल्लो आ.व.को बाँकी रसिद ठेलिहरु के कति प्रयोग भएका एकिन गर्न सकिएन । कार्यालयबाट सवै वडाहरुमा पनि स्वचालित प्रणाली जडान गरी राजस्व संकलन गर्ने तर्फ कार्यालयको ध्यान जानुपर्दछ । यसले गर्दा व्यक्तिहरुले छुट्टै रसिद छपाउने जोखिम विद्यमान रहन्छ । अतः कार्यालयले आगामी दिनमा रसिद नियन्त्रण तथा राजश्व असूलीलाई स्वचालित प्रणाली मार्फत व्यवस्थापन गर्ने तर्फ विशेष ध्यान पु¥याउनुपर्ने देखियो ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३१</td><td></td><td></td><td>तथ्यांक अध्यावधिक : सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को बुँदा १९ अनुसार विभागले स्थानीय तहमा सामाजिक सुरक्षा सम्बन्धी सूचनालाई व्यवस्थित गर्न स्थानीय तह, विभाग र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबीच प्रणालीगत सम्बन्ध स्थापना गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरणलाई प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन केन्द्रीकृत व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा ल्याउने र उक्त प्रणालीमा लाभग्राहीको विवरण प्रविष्टि गरी अद्यावधिक गर्ने जिम्मेवारी सम्बन्धित स्थानीय तहको हुने उल्लेख छ । कार्यालयले प्रत्येक वर्ष सामाजिक सुरक्षा भत्ता पाउने लाभग्राहीको तथ्याङ्क, कार्यविधि बमोजिम अद्यावधिक गरी सामाजिक सुरक्षा भत्ता वितरण गर्नुपर्नेमा प्रथम चौमासिकको एम.आई.एस. अध्यावधिक तथ्याङ्क लेखापरीक्षणको क्रममा पेश गरेको छैन ।कार्यविधि बमोजिम कार्यालयले केन्द्रीकृत व्यवस्थापन प्रणालीमा सूचना अद्यावधिक गर्नुपर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३२</td><td></td><td></td><td>भत्ता वितरण - सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि २०७५ परिच्छेद ७ को दफा २५ मा वैकिङ्ग प्रणालि मार्फत भत्ता वितरण गर्ने र वैङ्कले लाभग्राहिको खातामा रकम जम्मा भएको स्पष्ट देखिने गरी लाभग्राहिको नाम,वैङ्क खाता नम्वर र जम्मा भएको रकम सहितको विवरण अनुसूची १३ वमोजिमको त्रैमासिक रुपमा सम्वन्धित स्थानिय तहलाइ विधुतीय माध्यममा अनिवार्य रुपमा पठाउनुपर्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिका वाट पालिका रहेको ठाउमा वैकको शाखा कार्यालय नरहेको कारण नगदै रु ९६९७४३६।०० भत्ता वितरण गरेको भनाइ रहेको छ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३३</td><td></td><td></td><td>प्रतिवेदन सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५ को दफा ३० मा स्थानीय तहले वितरण गरेको भत्ताको चौमासिक, वार्षिक विवरण अद्यावधिक गरी एमआइएसमा प्रविष्टी गर्नुपर्ने भुक्तानी गरेको प्रतिवेदन रकम र बुझ्नेहरूको नामावली स्थानीय तहका कार्यालयका साथै स्थानीय तहका वडा कार्यालयमा समेत सार्वजनिक गर्नुपर्ने र पहिलो चौमासिक प्रगति विवरण मंसिर ७ गतेभित्र दोस्रो चौमासिकको प्रगति</td><td></td></tr>
</table>

विवरण चैत ७ गतेभित्र र तेस्रो तथा वार्षिक प्रगति विवरण साउन ७ गतेभित्र प्रविष्टी गरिसक्नुपर्ने उल्लेख छ । पालिकाले कार्यविधिमा भएको व्यवस्थालाइ पूर्ण कार्यान्वयन गर्ने तर्फ ध्यान दिनु पर्दछ ।

३४ **पदाधिकारी सुविधा** - स्थानीय तहका पदाधिकारी तथा सदस्यको सुविधा सम्वन्धी ऐन, २०७५ को दफा ३ मा स्थानीय तहका पदाधिकारी र सभाको सदस्यले आफु निर्वाचित भई अनुसूची—२ बमोजिम पद तथा गोपनीयताको शपथ लिई आफ्नो पदको काम कारबाही शुरु गरेको मितिबाट मासिक सुविधा बापत पाउने व्यवस्था गरेकोमा सम्मानित सर्वोच्च अदातलको आदेशले २०७६ कार्तिक १ गते बाट लागू हुने गरी उक्त सुविधाहरु खारेज गरेको छ । जसअनुसार सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारले प्रथम संशोधन गरी २०७७ असार ११ मा राजपत्रमा प्रकाशन गरेको उक्त स्थानीय तहका पदाधिकारी सुविधा सम्बन्धी ऐनको अनूसूची १ मा उल्लेख भएको सूविधाको दर अनुसार गाउँसभा सदस्य ३८ जनाको सुविधा बापत बार्षिक रु. ५३७११००।०० खर्च भएको देखियो ।

सि.नं	विवरण	प्रमुख/ अध्यक्ष	उपप्रमुख/ उपाध्यक्ष	वडाअध्यक्ष..... जना	कार्यपालिका सदस्य ...... जना	सभाका सदस्य...... जना
१	बैठक भत्ता	३१०००	३१०००	२७५०००	१८६०००	४०६०००
२	यातायात खर्च	१२००००	१०८०००	११४०००	३५५००	८३०००
३	टेलिफोन,मोबाइल	६६०००	६००००	१९९५००	२१३०००	१३२०००
४	पुस्तक,पत्रीका, ईन्टरनेट	५५०००	५४०००	२२८०००	३५५०००	१३२०००
५	समन्वय तथा सहजीकरण	९९०००	८४०००	३४२०००	८५२००	४९८०००
६	अतिथि सत्कार	११००००	१०८०००	३९९०००	०	०
७	खानेपानी/बिजुली/ सरसफाई	३८५००	३६०००	११४०००	१४२०००	१६६०००
८	चाडपर्व खर्च	२५०००	२२४००	८००००	५४०००	८४०००

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table><tr><td></td><td>जम्मा</td><td>५४४५००</td><td>५०३४००</td><td>१७५१५००</td><td>१०७०७००</td><td>१५०१०००</td></tr></table></td><td></td></tr>
<tr><td>३५</td><td></td><td></td><td>करारका कर्मचारीलाई स्थानीय भत्ता -नेपाल सरकार अर्थ मन्त्रालय च न १७१९ मिति २०७९।१।२१ को परिपत्र अनुसार करारमा कार्यरत कर्मचारीलाई महंगी भत्ता दिन नमिल्ने उल्लेख छ । पालिकाले देहायका करार कर्मचारीलाई भत्ता भुक्तनी गरेको अनियमित देखिएको रु
<table><tr><td>नाम</td><td>पद</td><td>महंगी भत्ता</td></tr><tr><td>टिकाराम गुरुङ</td><td>रोजगार संयोजक</td><td>२४०००</td></tr><tr><td>मिन वहादुर विष्ट</td><td>रोजगार प्राविधिक</td><td>२४०००</td></tr><tr><td>सन्तोष डडाल</td><td>उद्धम सहजकर्ता</td><td>२४०००</td></tr><tr><td></td><td></td><td>७२०००</td></tr></table></td><td>७२,०००</td></tr>
<tr><td>३६</td><td></td><td></td><td>खाधन्न ढुवानी तर्फ -गो भौ न मा १६५।०७९।३।२५ पालिकाले झोलुङ्गे पुलको बजेटबाट वार्ड नं ४ र ५मा खाद्दयान्न ढुवानि वापत कृष्ण भण्डार एण्ड सप्लायर्सलाई रु १०लाखको बिलमा रु ७५००००। भुक्तानि दिएकोमा निम्नानुसार देखियो ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३६.१</td><td></td><td></td><td>(क) खाधन्न ढुवानि गर्दा खाधन्न को नाम परमाण दर खुलाई भुक्तानि दिनु पर्नेमा उक्त कुरा खुलाएको छैन ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३६.२</td><td></td><td></td><td>(ख) आयकर ऐन २०५८ को दफा ८८ अनुसार ढुवानिमा २.५प्रतिशत का दरले अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने उल्लेख छ। पालिकाले अग्रिम कर वापत रु७५००। कट्टी गरेको छ ।२.५प्रतिशतका दरले रु १८७५०।हुन आउदछ। कर वापतको रकम असुल हुनु पर्दछ रु ११२५०</td><td>११,२५०</td></tr>
<tr><td>३७</td><td></td><td></td><td>विधुत मिटर खरिद सम्वन्धमा</td><td></td></tr>
<tr><td>३७.१</td><td></td><td></td><td>सार्बजनिक खरिद नियमावलि २०६४ को नियम ८४ अनुसार बिस लाख सम्मको सामान सिलबन्दि दरभाउ पत्रबाट खरिद गर्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले उक्त मिटर बक्स खरिद गर्दा सिलबन्दि दरभाउ पत्रबाट खरिद नगरि ५ वटा फर्मबाट कोटसन लिई सबै भन्दा कम कबोल</td><td>१,४२५,०००</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>गर्ने ईन्नोभेटिभ एण्ड सस्टेनेबल टेक्नोलोजि सोलुसन प्रा लि संग संझौता गरी खरिद गरेको छ ।नियममा ब्यबस्था भए भन्दा फरक तरिकाले खरिद गरेको रु १४२५०००।</td><td></td></tr>
<tr><td>३७.२</td><td></td><td></td><td>(ख) खरिद गरेका मिटर बक्स घर धुरिलाई बितरण गरेको भरपाई संलग्न छैन। वितरण भरपाई पेश हुनु पर्दछ ।</td><td></td></tr>
<tr><td>३७.३</td><td></td><td></td><td>(ग) सामान खरिदको भुक्तानि गर्दा सक्कल बिल संलग्न गरि भुक्तानि दिनु पर्नेमा फोटो कपि बिल संलग्न छ । सक्कल बिल पेश हुनु पर्दछ</td><td></td></tr>
<tr><td>३८</td><td></td><td></td><td>कृषिमा अनुदान - अनुदानको अनुगमनः सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ।पालिकाले कृषि, पशु, शैक्षिक सेवा, सामान खरिद गरी वितरण गरेको भनि खर्च लेखेको छ । तर पालिकाबाट बितरण भएको अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सो बाट प्राप्त उपलब्धी मापन गरेको छैन ।अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेको छैन।साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीवनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरि रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउने तर्फ ध्यान दिनुपर्दछ । नमूना छनौटको रुपमा केहि भौचरको छनौट गर्दा देहायको कृषक समूहलाइ अनुदान वितरण गरेको पाइयो
<table>
<tr><th>गो भौ न र मिति</th><th>अनुदान पाउनेको सस्था वा समुह</th><th>रकम</th><th>उदेश्य</th></tr>
<tr><td>१०४।२०७९।२।२४</td><td>ओखर पकेट क्षेत्र विकास समिति</td><td>१५००००</td><td>ओखर विकास</td></tr>
<tr><td>१३६।२०७९।३।२२</td><td>तरकारी पकेट संचालक समिति</td><td>२०००००</td><td>टनेल निर्माण</td></tr>
<tr><td>१३८।२०७९।३।२३</td><td>सिमि पकेट संचालक समिति</td><td>२५००००</td><td>विउ र त्रिपाल वितरण</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
</table>

			<table><tr><td>१३९।२०७९।३।२३</td><td>सिमि पकेट संचालक समिति</td><td>१५००००</td><td>विउ र त्रिपाल वितरण</td></tr><tr><td>१४६।२०७९।३।२४</td><td>सिमि पकेट संचालक समिति</td><td>१५००००</td><td>विउ र त्रिपाल वितरण</td></tr><tr><td>१५५।२०७९।३।२४</td><td>दलहन वालि पकेट संचालक समिति</td><td>६०००००</td><td>विउ वितरण</td></tr><tr><td></td><td>जम्मा</td><td>१३६५०००</td><td></td></tr></table>	
३९			**प्रदेश समपूरक** - समपुरक सुदुर पश्चिम प्रदेश सरकारबाट समपुरक अनुदान वापत देहायका योजनामा देहाय अनुसार बजेट व्यवस्था भएकोमा निम्नानुसार देखियो । <table><tr><td>भौ न मिति</td><td>योजना</td><td>लागत अनुमान</td><td>बजेट</td><td>भुक्तानि</td></tr><tr><td>१५।०७९।३।२०</td><td>गडघट्ट लजबि कुलो</td><td>३०७३८२१</td><td>२८०४०००</td><td>२६५४४९६</td></tr><tr><td>१८।०७९।३।२३</td><td>वार्ड नं ४ भवन निर्माण</td><td>२२३१९५५</td><td>१९६४०००</td><td>१८६५८००</td></tr><tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td></td><td>४५२०२९६</td></tr></table>	

३९.१			क) प्रदेश समपूरक अनुदान सम्वन्धि कार्यविधि २०७५ को १० (२) अनुसार समपूरक अनुदान वापत प्राप्त रकम उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजनामा खर्च गर्न नपाइने व्यवस्था छ ।पालिकाले दुइ वटा योजनाको रु ४७६८००० वजेट विनियोजन भएकोमा रु ४५२०२९६ खर्च गरेको छ । कार्यविधिमा उपभोक्ता समिति मार्फत सञ्चालन हुने आयोजनामा खर्च गर्न नपाइने उल्लेख भएको मा उपभोक्ता समिती मार्फत काम गराइ खर्च गरेको रु ४५२०२९६।००	४,५२०,२९६
३९.२			ख) सोहि निर्देशिका ६.१ मा समपूरक अनुदान मार्फत संञ्चालन हुने आयोजनाको कूल लागतको अधिकतम चालिस प्रतिशत सम्म रकम समपूरक अनुदान प्रदान गर्न सक्ने व्यवस्था रहेकोमा पालिकाले कुने लगानि नगरी पूरै रकम प्रदेश सरकारको मात्र खर्च भएको छ ।	
४०			**मु अ कर समायोजन** - धरौटि फिर्ता सार्बजनिक खरिदनियमावलि २०६४ को नियम अनुसार धरौटिफिर्ता दिदा कर चुक्ता प्रमाण पत्र र मु अ कर समायोजनको पत्र प्राप्त भय पछि मात्रधरौटि फिर्ता दिनु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले देहाय अनुसार धरौटि फिर्ता गर्दा करचुक्ता प्रमाण पत्र र मु अ कर समायोजन गरेको पत्र बेगर भुक्तानि दिएको रु	१,२५४,९२०

८।०७८।८।४	धुलि मा बि भवन निर्माण	सुमन निर्माण सेवा	५२९६६०।	कर चुक्ता प्रमाण मात्र रहेको
२१।०७८।९।५	प्रशासकिय भवन निर्माण	एम जि निर्माण सेवा	१३४२६०।	दुबै छैन
२८।०७८।९।८	स्वास्थ्य भवन निर्माण	प्रशान्त निर्माण सेवा	१७४०००।	दुबै छैन
१६८।०७९।३।२५	गा पा भवन निर्माण	साईपाल निर्माण सेवा	२१७०००।	कर चुक्ता प्रमाण मात्र रहेको
१७३।०७९।३।२५	घलौन मा बि भवन निर्माण	सुमन निर्माण सेवा	२०००००।	दुबै छैन
जम्मा			१२५४९२०।	

४१			**नापि किताब**	१,०८८,७००

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व नियमावलि २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार लेखा राख्दा बिल भरपाई सहित राख्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले देहाय अनुसारको कामको भुक्तानि दिदा नापि किताब बिना भुक्तानि दिएको छ। नापि किताब संलग्न गरि भुक्तानि दिन मिल्ने देखिएन। नापि किताब पेश हुनु पर्दछ रु
<table>
<tr><td>भौ न मिति</td><td>योजना</td><td>रकम</td><td></td></tr>
<tr><td>३९।०७८।९।१२</td><td>बारु ज्योति कौडेल खानेपानि</td><td>१८६२००।</td><td></td></tr>
<tr><td>८९।०७८।११।२०</td><td>लोकन्ते खोला ल ज बि</td><td>४२७५००।</td><td></td></tr>
<tr><td>२५०।०७९।३।२०</td><td>बलौडि ढल निकाश</td><td>४७५०००।</td><td></td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td>१०८८७००।</td><td></td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>४२</td><td>८१</td><td>२०७८-११-२</td><td>तालिम बिबरण -बिभिन्न मितिमा उपभोक्ता समितिको तालिम सञ्चालन भनि ८१।०७८।११।२बाट रु १४२५००। भुक्तानि दिएको छ ।तालिम सञ्चालन अबधि सहभागिको नाम उपस्थिति प्रशिक्षकको नाम र तालिम कार्यक्रम स्रेस्ता साथ संलग्न हुनु पर्नेमा संलग्न नरहेको रु</td><td>१४२,५००</td></tr>
<tr><td>४३</td><td></td><td></td><td>जिन्सि आम्दानि -आर्थिक कार्यबिधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व नियमावलि २०७७ को नियम ९५(१) अनुसार खरिद गरेका सामानहरु ७दिन भित्र जिन्सि किताबमा आम्दानि बाध्नु पर्ने उल्लेख छ । देहायका ब्यक्तिलाई देहाय अनुसारका सामान खरिद वापत रु भुक्तानि दिएको छ।खरिद गरेका सामानहरु जिन्सि किताबमा आम्दानि नबाध्दा खरिद गरेको एकिन हुन सकेन रु
<table>
<tr><td>भौ न मिति</td><td>सामान</td><td>भुक्तानि पाउने</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>७८।०७८।१०।२७</td><td>पर्दा कार्पेट लगायत</td><td>हर्केश कडायत</td><td>२३२०००।</td></tr>
<tr><td>११५।०७९।१।७</td><td>पर्दा कार्पेट लगायत</td><td>अमर बोहरा</td><td>२०००००।</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>४३२०००।</td></tr>
</table>
</td><td>४३२,०००</td></tr>
</table>

४४			**बढि भुक्तानि** - बलौडि खोला देखि घाट खोला सम्मको बाटो निर्माण वापत उपभोक्ता समितिलाई रु ७६००००। भुक्तानि दिएको छ। उक्त योजनाको लागत अनुममान रु ८९७३७६। रहेकोमा उ स ले रु १३८३७६। र पालिकाले रु ७६००००। ब्यहोर्ने गरि संझौता भएको छ।योजनाको रु ९३६७७७। को काम सम्पन्न भएको छ ।योजनामा ढुङ्गा बिच्छाउने काम ७५.१५ घ मि भएको छ । दर बिश्लेषण अनुसार दररु५११२(२००मिटर टाढाको) हुनेमा रु ११४७२ का दरले भुक्तानि दिएको छ ।बढि दरले भुक्तानि रकम उपभोक्ताको अंश कटाई असुल हुनु पर्दछ रु	४०३,८७१
४५	१०२	२०७८-१२-३०	**भरपाई पेश** - आर्थिक कार्यविधि तथा बित्तिय उत्तरदायित्व नियमावलि २०७७ को नियम ३९(५) अनुसार लेखा राख्दा बिल भरपाई सहित राख्नु पर्ने उल्लेख छ। पालिकाले सिद्दार्थ ईञ्जिनियरिङ् वर्कसलाई १०० थान चुला खरिद वापत१०२।०७८।१२।३०बाट रु ७०४०००। भुक्तानि दिएको छ ।खरिद गरेका चुला त्यस क्षेत्रका जनतालाई बितरण गरेको बितरण भरपाई हुनु पर्नेमा बितरण भरपाई छैन ।भरपाई पेश हुनु पर्दछ रु	७०४,०००
४६			**सैयाको अस्पताल निर्मण** - क अस्पताल निर्माणमा प्रतिस्पर्धा हुन नसकेको :- पालिकाभित्र १० सैयाको अस्पताल निर्माण गर्न भनि मिति मा प्रथम पटक ई विडिंग आह्वन गरी सुचना प्रकासन गरेकोमा कुनै पनि प्रस्ताव पेश नभएकोले पुन मिति मा ई विडिंगको लागी आह्वन भएकोमा एक मात्र प्रस्ताव टि डि आर जुगल जेभि ले पेश गरेको छ । टेण्डर मुल्यकन समितिले लागत अनुमानको तुलनामा ३।४४ प्रतिशत घटीको रु २१००३५९८६।४९ को प्रस्ताव सारभूत रुपमा प्रभागग्राही ठहर गरी स्विकृतको लागी पेश गरेको छ । ख निर्माण कार्यको थालनि :- गो भौ न ५।२०७९।३।३० वाट वोलकवोल अंकको ८।५ प्रतिशत रकम रु १७९०५७७३।०० पेश्कि भुक्तानि गरेको छ । सो वापत ३१ मे २०२३ सम्मको रु १८५०००००।०० को पेश्कि जमानत प्राप्त भएको छ । समयमै निर्माण कार्यको थालनि गरी पेश्की फछ्यौट गर्न गराउन पहल गर्नुपर्ने देखिन्छ ।	
४७			**अनुदानको अनुगमन —**सार्वजनिक निकायबाट उपलब्ध गराईएको अनुदानको सही सदुपयोग भए नभएको एकीन गर्न अनुदान उपलब्ध गराउने निकायले समय समयमा अनुगमन गर्नुपर्दछ । तर पालिकाले कृषि पशु, शैक्षिक सेवा, सामान खरिदमा आदीको लागि विभिन्न सहकारी संस्थालाई बीउपूँजी तथा अनुदान बितरण भएकोमा अनुदानको सहि सदुपयोग भए नभएको सम्बन्धमा अनुगमन तथा सोबाट प्राप्त उपलव्धी मापन गरेको छैन । साथै अनुदान सम्बन्धमा स्थानीय अनुदान नीति तय गरेका छैनन् । तसर्थ अनुगमनलाई प्रभावकारी वनाई संघ, प्रदेश तथा स्थानीय तहबाट वितरण हुने अनुदानमा दोहोरोपना नहुने गरी अनुदानग्राहीको जीबनस्तरमा सुधार आएको यकिन गरी रकमको पूर्ण सदुपयोग गराउनेतर्फ ध्यान दिनुपर्दछ ।	
४८			**वैठक भत्ता** - गो भौ न १३१।०७८।११।०९ मा अर्थ मन्त्रालयको कार्य सञ्चालन निर्देशिका,२०७५ को परिच्छेद ७ बुँदा नं. ७.११ मा उल्लिखित बैठक भत्ताको मापदण्ड अनुसार एउटै निकाय र अन्तर्गतका पदाधिकारी कर्मचारी मात्र बस्ने बैठकमा भत्ता प्रदान नगर्ने, कानून बमोजिम गठन भएका समितिका बैठकका लागि मात्र भत्ता प्रदान गर्ने व्यवस्था छ । उल्लेखीत व्यवस्थाको विपरीत पालिकाले वोलपत्र मूल्यांकन समितिको वैठक वापत भुक्तानि गरेको रकम असूल हुनुपर्ने रु २०९९५०।००	२०९,९५०

कर्मचारीको नाम	वैठक सख्या	दर	भुक्तानि रकम
राजेन्द्र वहादुर धामी	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
कल्पना देवि वोहरा	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
गोपाल वोहरा	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
हरिलाल वोहरा	४	३ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	५९५०।००
जंगविर वोहरा	४	३ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	५९५०।००
जयसिंग रोकाय	४	३ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	५९५०।००
धनन्जय वोहरा	४	३ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	५९५०।००
राधाकृष्ण जोशी	१५	१२ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	१७८५०।००
विक्रम खड्का	१५	१२ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	१७८५०।००
धुर्वराज जोशि	१५	१२ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	१७८५०।००

खडक वुढा	१५	१२ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	१७८५०।००
पवन प्रकाश भट्टाराइ	१५	१२ वटा वैठक १५०० र १ वटा वैठक १००० को दरले	१७८५०।००
सुमन कुमार सिंह	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
सिद्धराज जोशि	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
जनक ढ्वाल	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
सुम्निमा गिरी	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
गिता भट्टाराइ	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
मोतिराज कपाडि	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
तिलक वि क	७	४ वटा वैठक १५०० र ३ वटा वैठक १००० को दरले	७६५०।००
जयराज जोशि	३	३ वटा वैठक १००० को दरले	२५५०।००
टिकाराम गुरु	३	३ वटा वैठक १००० को दरले	२५५०।००
भेषराज जोशि	३	३ वटा वैठक १००० को दरले	२५५०।००
सन्तोष डडाल	३	३ वटा वैठक १००० को दरले	२५५०।००

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td><table>
<tr><td>मिन विष्ट</td><td>३</td><td>३ वटा वैठक १००० को दरले</td><td>२५५०।००</td></tr>
<tr><td>पहरुराज डगौरा</td><td>३</td><td>३ वटा वैठक १००० को दरले</td><td>२५५०।००</td></tr>
<tr><td>सुनिता वोहरा</td><td>३</td><td>३ वटा वैठक १००० को दरले</td><td>२५५०।००</td></tr>
<tr><td>शंकर धामि</td><td>३</td><td>३ वटा वैठक १००० को दरले</td><td>२५५०।००</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>२०९९५०।००</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>४९</td><td>१३६</td><td>२०७९-१-८</td><td>वढि भुक्तानि -तारा चुक प्रशोधन वापत रमेश रोकालाई १३६।०७९।१।८ बाट रु ४७५००० भुक्तानि दिएको छ ।प्रशोधन तालिममा ४७ जना सहभागि भएको र ५ दिन सम्म सञ्चालन भएको ब्यहोरा सहभागिको हाजिरि बिबरणबाट खुल्न आउदछ ।सहभागिलाई ५ दिनको खाजा खर्च लेख्नु पर्नेमा ९ दिनको खर्च लेखेको छ । ४ दिनको प्रति सहभागिको रु २५०। का दरले हुने रकम असुल हुनु पर्दछ रु</td><td>४७,०००</td></tr>
<tr><td>५०</td><td></td><td></td><td>भरपाइ पेश हुनुपर्ने -शुरक्षित आबास कार्यक्रम अन्तर्गत निम्न भौ न मितिमा निम्नानुसारका सामान खरिद वापत रु ९७४०६४। भुक्तानि दिएको छ ।खरिद गरेका सामानहरु सरोकारवाला ब्यक्तिलाई बुझाएको भरपाई हुनु पर्नेमा स्रेस्ता साथ भरपाई संलग्न छैन ।भरपाई पेश हुनु पर्दछ रु
<table>
<tr><td>भौ न मिति</td><td>भुक्तानि पाउने</td><td>सामान</td><td>रकम</td></tr>
<tr><td>२८।०७९।३।२४</td><td>खड्का ईन्टर प्राईजेज एण्ड सप्लायर्स</td><td>जस्ता पाता ४५० थान</td><td>६२६२४२।</td></tr>
<tr><td>२९।०७९।३।२४</td><td>प्रवार हार्डवेयर एण्ड सप्लायर्स</td><td>जस्ता पाता २६२ थान</td><td>३४७८२२।</td></tr>
<tr><td>जम्मा</td><td></td><td></td><td>९७४०६४।</td></tr>
</table></td><td>९७४,१२४</td></tr>
<tr><td>५१</td><td>३०९</td><td>२०७९-३-२५</td><td>अग्रिम कर</td><td>३५,२५०</td></tr>
</table>

<table>
<tr><td></td><td></td><td></td><td>आय कर ऐन २०५८ को दफा ५८ अनुसार भाडा भुक्तानि गर्दा १० प्रतिशत अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्ने उल्लेख छ ।पालिकाले सुर्खेत धुलि बझाङ कोहलपुर सम्म बिरामि उद्दार गरे वापत सिम्रिक एअर प्रा लि लाई रु ४७००००। भाडा भुक्तानि दिएको छ। भाडा भुक्तानि वापत रु ४७०००। अग्रिम कर कट्टी गर्नु पर्नेमा रु ११७५०। मात्र कट्टी गरेको छ। घटि कर वापतको रकम असुल हुनु पर्दछ रु</td><td></td></tr>
<tr><td>५२</td><td></td><td></td><td>
कार्यक्रम खर्च -

नम्सको पालना :- अर्थमन्त्राल सञ्चालन निर्देशिका २०७५ को दफा ७ .१. १५ सि न ४ मा तालिम केन्द्र बाहेक अन्य निकाय बाट सञ्चालित सबै प्रकारका तालिमका स्रोत व्यक्ति प्रशिक्षकको पारिश्रमिक नगरपालिका र गाउपालिका स्तरमा प्रति सत्र रु १००० मात्र पाइने व्यवस्था छ । पालिका भित्र सञ्चालित निम्न बमोजिमको तालिम,सेमिनार र गोष्ठी सञ्चालन गर्दा नंम्स भन्दा बढी पारिश्रमिक लिने गरेको असुल हुनु पर्ने रु

<table>
<tr><td>गो भा न
मिति</td><td>कार्यक्रमको नाम</td><td>कर्मचारीको नाम</td><td>भुक्तानि रकम</td><td>बढी भुक्तानि</td><td>कर कट्टि
वाहेक</td><td>बापत</td></tr>
<tr><td>३८।२०७८।१०।६</td><td>लघु उद्धम विकास तालिम</td><td>नरेश वहादुर जेठारा</td><td>९६०००</td><td>३२०००</td><td>२७२००</td><td>प्रशिक्षण</td></tr>
<tr><td>१६८।२०७९।३।२५</td><td>नक कान घाटी र अभिमुखिकरण तालिम</td><td>राधाकृष्ण जोशी</td><td>९०००</td><td>३०००</td><td>२५५०</td><td>प्रशिक्षण</td></tr>
<tr><td>१६८।२०७९।३।२५</td><td>नक कान घाटी र अभिमुखिकरण तालिम</td><td>जयराम जोशी</td><td>९०००</td><td>३०००</td><td>२५५०</td><td>प्रशिक्षण</td></tr>
<tr><td>१६८।२०७९।३।२५</td><td>नक कान घाटी र</td><td>लोकेन्द्र जेठारा</td><td>९०००</td><td>३०००</td><td>२५५०</td><td>प्रशिक्षण</td></tr>
</table>
</td><td>३४,८५०</td></tr>
</table>

			<table><tr><td></td><td>अभिमुखिकरण तालिम</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td>जम्मा</td><td>३४८५०</td><td></td></tr></table> <table><tr><th>क्रम</th><th>कर्मचारीको नाम</th><th>असुली रकम</th></tr><tr><td>५२.१</td><td></td><td>०</td></tr></table>	
५३			**कार्य योजना**- विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा १७(२) तथा विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन नियमावली, २०७६ को नियम (८) मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारमा परिषद्/कार्यकारी/प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समितिबाट स्वीकृत एकीकृत क्षेत्रगत नीति तथा कार्यक्रम अनुरुप हुने गरी स्थानीय विपद् व्यवस्थापन योजना तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, बजेट विनियोजन गर्न लगाउने, सबै पक्षको समन्वय र संलग्न गराउने, विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य समिति गठन गर्ने, प्रभावित क्षेत्रमा उद्दार र राहत व्यवस्था गर्ने, ऐन बमोजिम कार्य गरे/नगरेको अनुगमन गर्ने, विपद् सूचना प्रणाली विकास र सञ्चालन, तथ्याङ्क अद्यावधिक गर्ने, विपद् घरपरिवारको पहिचान गर्ने, कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धिको व्यवस्था र कार्यक्रम सहितको कार्ययोजना तयारी गरी लागू गर्ने/गराउन सम्बन्धी व्यवस्था छ । पालिकाले ऐन तथा नियमावलीमा तोकिएका कार्यहरू गरेको पाइएन । ऐन तथा नियमावलीको पालना गर्नु गराउनु पर्दछ ।	
५४			**विपद् व्यवस्थापन कोष** —विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा २३(१४) मा विपद् व्यवस्थापनको लागि प्रत्येक स्थानीय तहमा विपद् व्यवस्थापन कोष रहने र कोषमा रहने रकम तथा कोषको सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था सम्बन्धित स्थानीय तहले बनाएको नियममा तोकिएबमोजिम हुने व्यवस्था छ । पालिकाले प्रकोप व्यवस्थापन कोषको रुपमा गत वर्षको मौज्दात रु. ३३४३०४।०० र यो वर्षको आम्दानी रु.१५०००००।०० समेत रु.१८३४३०४।— आम्दानी भएकोमा राहत वितरणमा रु ६०८७५०।००,औषधि एंवम स्वास्थ्य उपकरण खरिद रु ७८९०५४।०० र अन्य खर्च रु ४३६५०० भई जम्मा रु रु १८३४३०४।. खर्च गरेको देखिन्छ ।	
५५			**वार्षिक प्रतिवेदन** —विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापन ऐन, २०७४ को दफा ४५ मा स्थानीय विपद् व्यवस्थापन समितिले प्रत्येक आर्थिक वर्षमा गरेको कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी जिल्ला विपद् व्यवस्थापन समिति तथा प्रदेश विपद् व्यवस्थापन कार्यकारी समिति समक्ष पेस गर्नुपर्ने व्यवस्था छ । पालिकाले कामको विवरण सहितको वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरी सम्बन्धित समितिमा पेस गरेको पाइएन । ऐनमा भएको व्यवस्थाको पालना हुनुपर्दछ ।	
५६			**आन्तरीक लेखापरीक्षण वेरुजु**	

५६.१			प्रमाण पेश नभएको :- गो भौ न १५२ वट साईपाल वालविकास केन्द्र फर्निचर निर्माण तथा व्यवस्थापन खर्च वापत राजन वोहराको पेश्की फर्छ्यौट गरी रु २८५००० भुक्तनी गरेकोमा सम्झौता अनुसार फर्निचर निर्माण, सो को सार्वजनिक सुनुवाई लागाएतको कुनै पनि प्रमाण संलग्न नभएको सो को प्रमाण पेश हुनु पर्ने अन्यथा असुल हुनुपर्ने रु	२८५,०००
५६.२			अग्रिम कर :- गो भौ न ७५ मिति २०७८।१०।५ वाट नमुना सांसद स्थापना तथा अभ्यास कार्यक्रममा खर्च भएको रु ४१४८०० लेखेकोमा उक्त खर्चमा अग्रिमकर कट्टा नगरको भनि आलेपले औल्याएको वेरुजु लेखापरीक्षण अवधि सम्म पनि फछ्यौंट नगरेको रु	५५,९९८
५७			**पेश्की विवरण** (क) आ.व.२०७८।७९sf] कर्मचारी,पदाधिकारी, संस्था र उपभोक्ता समितीको पेश्की विवरण	१,२२३,०००

पेश्की लिनेको नाम	पद्द	रकम	प्रयोजन	पेश्की लिएको मिति
प्रज्ञा श्रृष्टी स्मार्ट डिजिटेसन अध्यक्ष	अध्यक्ष	७५०००	शिक्षा	२०७८।१०।०९
भवानी प्रा बि	बिद्यालय	३०००००	शिक्षा	२०७८।११।१०
लोकन्तेखोला ट्रस्ट ब्रिज	उ भो स	३७००००	निर्माण	२०७९।०२।२०
रामखोला झो पु	उ भो स	४७८०००	निर्माण	२०७०।१०।१८
जम्मा		१२२३०००।०		

(ख) आ.व.२०७८।७९ को मोबिलाईजेशन पेश्की सम्बन्धी विवरण

पेश्की लिने निर्माण व्ययवसायीको नाम	रकम	प्रयोजन	पेश्की लिएको मिति
टी डी आर जुगल जे बि	१८२२८९७३	शिक्षा	२०७८।१०।०९
	१८२२८९७३		

५८			**अनुगमन तथा सम्परीक्षण** स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन,२०७४ को दफा ८४ मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने व्यवस्था रहेको छ ।सोही ऐनको दफा ८४(२)(घ) मा बेरुजू फछ्र्यौट गर्ने गराउने काम कर्तव्य प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको हुने व्यवस्था छ । यो वर्षको लेखापरीक्षणको क्रममा निम्न वमोजिम सम्परीक्षण भएको छ । आ व | दफा | वेजुको व्यहोरा | सम्परीक्षणको व्यहोरा | सम्परीक्षण रकम	

आ व	दफा	वेजुको व्यहोरा	सम्परीक्षणको व्यहोरा	सम्परीक्षण रकम

			२०७४।७५	९	छानविन गरी यकिन गर्नुपर्ने रु १८२१०००	लेखा समितिले छानविन गरी विभिन्न समयमा दाखिला गरेको रु ६६६७३५ र भूक्तानि रु २५२७६५ समेत जम्मा रु १०७५५०० वाहेक हिनामिना गरेको रकम रु ७४५५०० असुल गर्न सिफारिस गरेकोमा रा वा वैक वझांगको भौ न ०६९५०४५९ मिति २०७६।३।३० रा शि न १५१११मा दाखिला भएको ।	१८२१०००	
			२०७४।७५	२४।१	प्रमाण पेश नभएको रु २४००००	धलौन मा वि मा सचेतना कार्यक्रम गरेको कागजात विलभर्पाई पेश	२४००००	

२०७४।७५	२४।१८	प्रमाण पेश नभएको रु २४००००	विभिन्न ५ वडामा सफाई गर्ने ज्यादारी कर्मचारीलाई वुझाएको भर्पाई वडाको निर्णय पेश	२४००००
२०७४।७५	२४।२०	प्रमाण पेश नभएको रु ४९००००	उपभोक्ता समितीलाई क्षमता अभिवृद्धी तालिम संचालन गरेको कागजात पेश	४९००००
२०७४।७५	२४।२७	प्रमाण पेश नभएको रु १६००००	सरसफाई अभियान संचालन गरेको कागजात पेश	१६००००
२०७५।७६	२२।४	प्रमाण पेश नभएको रु १०००००	काडाँ मा वि मा सोलार जडान गरेको प्रविधिक मुल्याकन र फोटो	१०००००

			२०७५।७६	४६	असुल हुनु पर्ने रु २९७८०	रा वा वैक वझांग साखामा मिति २०७९।९।६, २०७९।३।२४,२०७८।९।४ मा वैक भौ न १४५०७०१५,१०९३३५०६ र११६६६४१० वाट रा शि न १५१११ मा रु २९७८० दखिला भएको	२९७८०		
						मिन वहादुर ऐडी रु ९६९०			
						हिक्मत व सिह रु १०४००			
						भरत व सिक रु ९६९०			
			२०७६।७७	५२	वढि ग्रेड भुक्तानि भएको ८३१००	शैक्षिक वर्ष २०७७ र २०७८ को पारित तलवि प्रतिवेदन, मिति २०७८।७।१६ को दर्ता सिटरोल र पालिकाको फछौंट को वेहोराको आधारमा सम्परीक्षण	८३१००		

			२०७६।७७	७३	पेश्की वाकी रु १९५०००	पेश्की फछ्यौंटको गो भौ र विभिन्न योजनाको प्राविधिक मुल्याकन र भर्पाई	१९५०००	
			२०७६।७७	७४	प्रमाण पेश नभएको रु ८४३७०	चौक न्याना वाटो निर्माण को प्राविधिक मुल्याकन प्राविधिक नापजाच	८४३७०	